

شبکه تدبیر ایرانیان: الگویی برا

۱. بررسی اجمالی تجربیات موفق سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران (۱۳۵۷-۱۳۹۲)
 ۲. بررسی اجمالی شبکه‌های دولتی مشابه در جهان (۱۹۲۲-۲۰۱۲)
 ۳. الگوی حکمرانی خوب (۱۹۸۹)
 ۴. مدل مفهومی تبیین گفتمان حاکمیت، مردم و رسانه با رویکرد پدافند غیر عامل (۱۳۹۰)
- در ادامه این ۴ محور بطور اجمالی تشریح و در پایان با محوربندی و جمع‌بندی روی مقولات کلیدی هر محور طرح شبکه‌تدبیر ایرانیان استدلال و معرفی شده است. براین اساس روش تحقیق در تالیف مقاله سیاستی سیاستنامه^۱ پیش رو از نوع مرورسیستماتیک، مقوله‌بندی و محوربندی یا نوع تحلیل و سنتز هدفمند می‌باشد.

۲- مروری بر تجربیات و الگوهای ملی و جهانی

۲-۱- شبکه‌های دولتی و سیاستگذاری در غرب

بررسی‌های نگارنده نشان می‌دهد تاکنون شبکه‌ای با موضوع مدیریت و سیاستگذاری بطور تخصصی در دنیا ایجاد نشده است. شاید مهمترین دلیل این مسئله فضای سرمایه‌داری حاکم بر صنعت رسانه دنیا باشد که سرمایه‌گذاری در چنین حوزه‌هایی را فاقد توجیه برای سرمایه‌گذاران می‌نماید. البته عمده کشورهای دنیای از یک رسانه دولتی^۲ برخوردار می‌باشند. تعدادی از کشورها نظیر ایالات متحده و انگلیس علاوه بر شبکه‌های دولتی دارای کانالی برای پوشش رویه‌های پارلمانی و قانونگذاری هستند. شبکه‌هایی نظیر C-SPAN آمریکا به پوشش رویه‌های پارلمانی پرداخته و تحت عنوان کلی شبکه‌های پارلمانی و امور عمومی^۳ طبقه‌بندی می‌شوند (برای آگاهی از چند نمونه ر.ک جدول ۱). لذا در این گروه ۲ نوع شبکه‌ها قرار می‌گیرند:

۱. **شبکه‌های تلویزیونی دولتی**^۴: درمقابل رسانه‌های تجاری^۵ نظیر CNN که در طی قرن بیستم بشدت توسعه یافته و فضای رسانه‌ای غالب کشورها را تحت کنترل درآورده‌اند، هنوز هم در خیلی از کشورها رسانه‌های دولتی وجود دارند. این مسئله به حقیقتی برمی‌گردد که مکاتب غربی هم تحت عنوان منافع مجاز^۶ بدان اذعان نموده‌اند. رسانه تجاری به هر حال دارای سوگیری‌های تجاری و سیاستهای خاص خود است لذا نمی‌تواند جایگزین رسانه‌های دولتی برای حفظ ثبات سیاسی، منافع ملی و تأمین نیازهای مردم شود. لذا با هدف حفظ اعتدال رسانه‌ای و پرهیز از نگاه بازاری صرف به رسانه باید رسانه‌هایی تحت نظارت دولت باشند که مردم در رابطه با اطلاع از مسائل ملی و منطقه‌ای بدانها مراجعه کنند.
۲. **شبکه‌های پوشش دهنده رویه‌های قانونگذاری و پارلمانی**: در این بخش باید اشاره‌ای هم به شبکه‌های مطرح پوشش-دهنده رویه‌های قانونگذاری و پارلمان‌های کشورهای مختلف داشت. این شبکه‌ها را در مجموع می‌توان تحت عنوان (Parliamentary and public affairs broadcasters) طبقه‌بندی نمود. اجمالی از برجسته‌ترین نمونه‌های این شبکه‌ها در جدول ۵ آمده است.

جدول ۱- برخی از شبکه‌های دولتی

¹ Policy Paper

² Public Broadcasting

³ Parliamentary and public affairs broadcasters

⁴ Public Broadcasting

⁵ Commercial Broadcasting

⁶ Vested interests

نام	کشور	توضیحات
BBC	انگلیس	تأسیس در ۱۹۲۲ الگوی درآمد با دریافت Household fee سرویس جهانی با ۲۸ زبان، درآمد سالانه ۵ میلیارد دلار، کارمندان ۲۳ هزار نفر
NHK	ژاپن	تأسیس ۱۹۲۷ با الگوی گیری از BBC
Prasar bharti	هند	تأسیس ۱۹۵۷ با قانون پارلمان زیر نظر وزارت اطلاعات رسانی هند
EBS و KBS	کره جنوبی	تحت دو عنوان سیستم رسانه ای کره و سیستم رسانه ای آموزشی (ترویجی)
ARD	آلمان	کنسرسیومی از حدود ۱۰ شبکه تابع قانون فدرال که یک جامعه همسود را شکل داده اند.
RAI	ایتالیا	راديو تلویزیون ملی ایتالیا شامل حدود ۱۴ شبکه

تلویزیون‌های عمومی^۷ در آمریکا به شبکه‌ها یا برنامه هائی اطلاق می‌گردد که بر مسائل سیاسی و سیاست‌گذاری عمومی متمرکز هستند. این برنامه‌های تلویزیونی در آمریکا تحت نظارت کمیسیون ارتباطات فدرال (FCC) قرار داشته و عمدتاً ساعات کم بیننده پخش بدانها اختصاص می‌یابد. در آمریکا اصطلاح خاصی موسوم به تلویزیون دسترسی-دولتی (GATV^۸) تعریف شده که ناظر بر شبکه‌ای است که بصورت کابلی بوده و برای زیرمجموعه‌های دولت ایالتی و فدرال و سایر نهادهای قانونگذاری جهت ملاقاتها، جلسات و هم اندیشی‌های دولتی، ابلاغ برخی موارد و ارتباطات درون سازمانی باهم، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

جدول ۲- شبکه‌های پارلمانی

نام	کشور	توضیحات
C-SPAN	آمریکا	در سال ۱۹۷۹ برای پوشش فرایند قانونگذاری دولت فدرال تأسیس گردیده است.
BBC Parliament	انگلیس	شبکه ای زیر مجموعه ی BBC برای پوشش جلسات مجلس عوام و پارلمان بریتانیا
Europarl TV	اتحادیه اروپا	صرفاً به پوشش جلسات پارلمان اروپا می‌پردازد.
Al Jazeera Mubasher	قطر	تأسیس ۲۰۰۵ اولین نمونه در جهان عرب با الگوگیری از C-SPAN جهت پوشش مستند و زنده ی وقایعی نظیر کنفرانسها، بعضی سخنرانیها و رویدادهای سیاسی-فرهنگی
A-PAC	استرالیا	صرفاً به پوشش جلسات پارلمان استرالیا می‌پردازد.
CPAC (TV channel)	کانادا	صرفاً به پوشش جلسات پارلمان کانادا می‌پردازد.

۲-۲- تجربیات رسانه ملی

چندی پیش شاهد پخش مستقیم جلسات رأی اعتماد به وزرای دولت دوازدهم بودیم. در این میان عملکرد رسانه ملی در پوشش کامل این دو جریان در مجموع مورد تأیید مردم و خبرنگان و نخبگان جامعه قرار گرفته است. این نمونه تنها یک مثال از حلاوت و شیرینی مشارکت رسانه در جهت شفافیت فرایند سیاست‌گذاری عمومی است. پیش از این هم سومین دور از پخش زنده مناظرات کاندیداهای ریاست جمهوری با تمام حرف و حدیث‌های پیرامونش (که البته به بداعت چنین کارهائی برمی‌گردد) در مجموع برگی زرین در کارنامه رسانه ملی محسوب گردید و

⁷ Public Affairs Televisions

⁸ Government-access television

از سوی مردم و کاندیدها مورد تأیید قرار گرفت. از این جریانات مقطعی که بگذریم تعدادی از برنامه های تولیدی رسانه ملی در چندسال اخیر توانسته اند نقش مهمی در تدبیر امور جامعه ایفا کنند. از آن جمله موارد زیر به عنوان مثال قابل ذکر اند:

- **راه اندازی شبکه افق** به عنوان اولین نمونه همکاری سازمان صداوسیما با یکی از نهادهای حاکمیتی (سپاه پاسداران)
- **گفتگوی ویژه خبری** شبکه دو
- **پایش شبکه ۱**
- **برنامه نگاه یک** شبکه ۱ با دعوت از مسئولان و تلاش برای طرح موضوعات سیاسی-اقتصادی اجتماعی با ایشان
- **سرزده، و حاشیه های پزشکی** در بخشهای خبری ۲۰:۳۰، ۱۹ و دیگر رپرتاژهای واحد مرکزی خبر پیرامون مسائل جامعه
- برنامه های دیگر نظیر **گره و جیوگی** (شبکه ۳)، **اردیبهشت** (شبکه ۲) و **ثریا** (شبکه ۱) با تمرکز بر سبک زندگی، مطالعات فرهنگی و اجتماعی و الگوی توسعه اسلامی-ایرانی با بهره گیری از تیمهای تحقیقاتی جوان، بانگیزه و انقلابی

این موارد همگی یک منظومه رسانه‌ای^۹ را شکل می‌دهند که در طی آن رسانه ملی فراتر از رسانه علاوه بر اطلاع رسانی به مردم و دفاع از گفتمان جمهوری اسلامی و نیز تهاجم به گفتمان رقیب، فعالانه در کنار دولت در تدبیر امور مردم در جمهوری اسلامی ایران مشارکت داشته است. البته رسانه ملی در این موارد از نوعی مصلحت اندیشی تبعیت کرده است که در رسانه‌های نظام لیبرال سرمایه‌داری کمتر دیده میشود. با اینحال محدودیت جدول پخش و زمان شبکه‌ها در تمامی موارد فوق الذکر یک فقدان بزرگ را باعث شده است...؟! **فقدان نظام بازخورد و ارجاع!** این بدان معناست که اگر مسئله‌ای مورد بررسی قرار می‌گیرد اولاً در بهترین حالت صرفاً به تعریف درست مسئله منجر شده و تصمیم سازی انجام نمی‌شود، ثانیاً در صورت تصمیم گیری پیرامون مسئله، این مسئله در آینده میان هزاران مسئله دیگر گم شده و از سوی رسانه پیگیری چندانی نمی‌شود. لذا دیگر معلوم نخواهد شد که آن تصمیم چه تأثیری بر مسئله داشته و مسئولان چه کرده اند. بنابراین لزوم یک شبکه تخصصی مدیریت و سیاستگذاری برای ترویج تفکر مدیریتی یا بصیرت بروایت مقام معظم رهبری در میان مردم و مسئولین، برای کمک به تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری مشارکتی مردم و مسئولین با قابلیت پایش برای ارزیابی تصمیمات و بهبود تصمیمات لازم به نظر می‌رسد.

در همین رابطه و به منظور احصای کارکرد تدبیر بطور متعالی در رسانه ملی راه اندازی شبکه تدبیر ایرانیان با هدف ارتقاء شفافیت، افزایش پاسخگویی مسئولین، مشارکت مردم در تصمیم گیری های منطقه و ملی، و افزایش قانونمداری همگی در سایه یک تدبیر جمعی در دستور کار قرار گرفته است.

۲-۳- الگوی حکمرانی خوب

حکمرانی خوب مفهومی است که اولین بار در گزارشی به سال ۱۹۸۹ میلادی توسط بانک جهانی مطرح شد و تأکید آن بر تصمیماتی بود که تأثیرات مثبت و بنیادین بر نظام اقتصادی-سیاسی کشورها در پی داشته باشد. اگرچه واژه government به معنای حکومت است اما اندیشمندان اواخر دهه ۸۰ مفهوم good governance را برای تمایز دادن یک الگو از مفهوم حکومت به معنای عام کلمه استفاده کردند. کمیسیون اقتصادی-اجتماعی آسیا-پاسفیک (UN-ESCAP) وابسته به سازمان ملل حکمرانی خوب را حائز ۸ ویژگی معرفی کرده است؛ پاسخگویی مسئولیت، شفافیت دولت، مسئولیت پذیری مسئولان، عدالت و جامعیت در نظام، کارائی و اثربخشی سیستم، قانونگرائی و

(ر.ک بخش ۲-۵) MC یا به تعبیر سلطانی‌فر و روشندل (۱۳۹۰) یک ابر رسانه ای^۹

قانونمداری، مشارکت مردم، و اهمیت اجماع. الگوی حکمرانی خوب با تکیه بر شاخص سازی و ارزیابی (۶ شاخص) تلاش میکند خصوصیات ۸ گانه فوق‌الذکر را در جامعه پیاده سازی نماید. با این حال نقدهای زیادی به این الگو وارد است از جمله اینکه یک الگوی کلی است و چارچوبی اجرائی برای پیاده سازی آن ارائه نشده است.

نظام شاخص‌پردازی در الگوی حکمرانی خوب در کنار سایر سیستم نظیر الگوی ۱۰ شاخصه فضای کسب و کار^{۱۰} و یا مدل اهداف توسعه هزاره^{۱۱} و یا حتی شاخص‌پردازی‌های مجمع تشخیص مصلحت پیرامون چشم انداز ۱۴۰۴ را میتوان جزو **سیستم‌های تعالی بخش مبتنی بر نظارت** دانست. در رویکرد نظارتی، اهداف به همراه یک سیستم اندازه‌گیری طراحی شده و به‌همراه یکسری راهبرد و بعضاً یک چارچوب ارزشی به سیستم ابلاغ می‌گردد. سیستم موظف است تقریباً از هر راهی که میدانند به این اهداف دست یابد. چنین سیستم‌هایی با چالشهای بزرگی مواجه هستند از جمله اینکه:

۱. چنانچه سیستم از بلوغ کافی برخوردار نباشد، ابلاغ اهداف بزرگ بدان صرفاً یک بلندپروازی است و در نهایت به انفعال آن منجر میشود.
۲. مسئله ارزیابی و سیستم ارزیابی همیشه محل بحث میان مدیران، کارکنان و ناظرین خارجی خواهد بود.
۳. در این الگوی مبتنی بر ارزیابی به تعلیم، ترویج، ریشه‌یابی و تحلیل آنطور که باید و شاید توجه نمی‌شود.
۴. و نهایتاً در چنین مدلی فضای ارزشی و پارادایمیک قابل توجهی شکل نمی‌گیرد.

و چنین است که می‌بینیم الگوی موفق از میان موارد بالا شکل نگرفته است. لیکن سلطانی فر (۱۳۹۱) در تحلیل ابعاد یک سیستم گذار و تعالی‌مدیریتی اشاره نموده که علاوه بر ابعاد نظارتی سیستم مدیریت گذار باید **ابعاد ساختاری، فرایندی، فناورانه، فرهنگی و سیاسی** را نیز مورد توجه قرار داده و همزمان تعالی دهد. وی در پایان چنین جمع‌بندی نموده که چنین سازوکاری در حوزه رسانه میتواند در قالب یک ابر-سیستم رسانه‌ای حائز ویژگی تدبیر احصاء گردد. ابر-سیستمی که با ترسیم و شکل‌دهی به یک ابر رسانه‌ای مدیریت شده^{۱۲} به وحدت و در عین کثرت رسانه‌ای دست یافته و سیستم را تعالی می‌بخشد. در چارچوب یک موردکاوی برای رسانه ملی تئوری وحدت در عین کثرت رسانه‌ای جهت طراحی مدل مفهومی تبیین گفتمان حاکمیت، مردم و رسانه با رویکرد پدافند غیر عامل استفاده شده و نتایج در دو فصلنامه علمی-پژوهشی رسانه و فرهنگ انتشار یافت که در بخش بعدی (۲-۵) معرفی میگردد. این مدل مبنای طرح شبکه تدبیر قرار گرفته است.

۲-۵-۲- مدل مفهومی تبیین گفتمان حاکمیت، مردم و رسانه

این بخش براساس مقاله‌ای اثر سلطانی فر و روشندل (۱۳۹۰) ارائه میگردد:

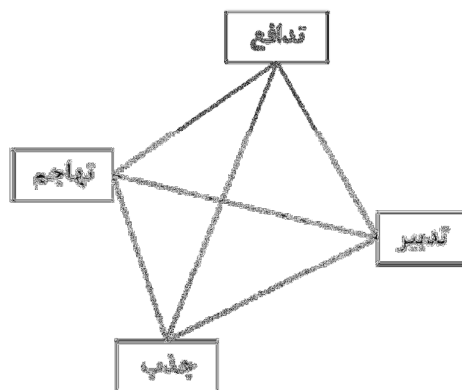
۲-۵-۱- **تمثیل قلعه! پیش درآمدی برای تشریح منشور پدافند رسانه‌ای: مردمی را در نظر بگیرید که در قلعه‌ای مستحکم تحت محاصره دشمن قرار گرفته اند. دشمن مهاجم می‌خواهد قلعه را به تصرف درآورد و بر منابع و موقعیت بی بدیل آن دست یابد. در مقابل مدافعان برای دفاع از ارزشهایشان می‌جنگند. مهاجمان که می‌بینند قدرت درهم شکستن قلعه را ندارند می‌خواهند مدافعان را بتدریج فرسوده کرده و از درون متلاشی کنند، برای آنها نفس محاصره یک تهاجم است! اگر قرار بر محاصره‌ای یکساله و شاید ده‌ساله و چه بسا ۱۰۰ ساله باشد آن ملت مدافع چه باید بکند و چه استراتژی‌هایی را در پیش گیرد تا بتواند به دفاع مقدس خود ادامه دهد؟**

¹⁰ Doing Business

¹¹ Millennium Development Goals

¹² Managed Media Cloud

به باور سلطانی‌فر (۱۳۹۰) این استراتژیها عبارتند از ۱- تدافع، ۲- تهاجم، ۳- جذب و ۴- تدبیر! (شکل ۱) در حقیقت مدافعان باید علاوه بر دفاع از مواضعشان سه کار دیگر نیز انجام دهند: آنها باید همزمان **تهاجمات پیش‌دستانه و بعضاً پارتیزانی** را به مواضع حریف انجام دهند و ماهیت وجودی او را به خطر اندازند. آنها باید با عملیات روانی **سربازان حریف را بخود جذب کنند**، آنها را به گفتمان خود علاقه‌مند کنند و حتی المقدور تعدادی از آنها را به جبهه خود بکشانند. ملت تحت محاصره نهایتاً باید به **تدبیر امور داخلی خود بپردازد**. ملت مدافع نباید اجازه دهند تشنگی، گرسنگی، بیسوادی و فرسودگی سلاح در اثر محاصره او را بتدریج فرسوده کرده و از کار بیاندازد. لذا باید درون قلعه دست به کشاورزی، آهنگری و دامپروری، قضاوت و تعلیم و تربیت زده و امور خود را **تدبیر** کنند. عبارت دیگر آنها باید در قضاوت، تقسیم منابع و معیشت مردم مدیریت بخرج داده و جامعه خود را از دورن متعالی سازند.

شکل ۱- منشور پدافند رسانه ای، منبع: سلطانی فر (۱۳۹۰a)

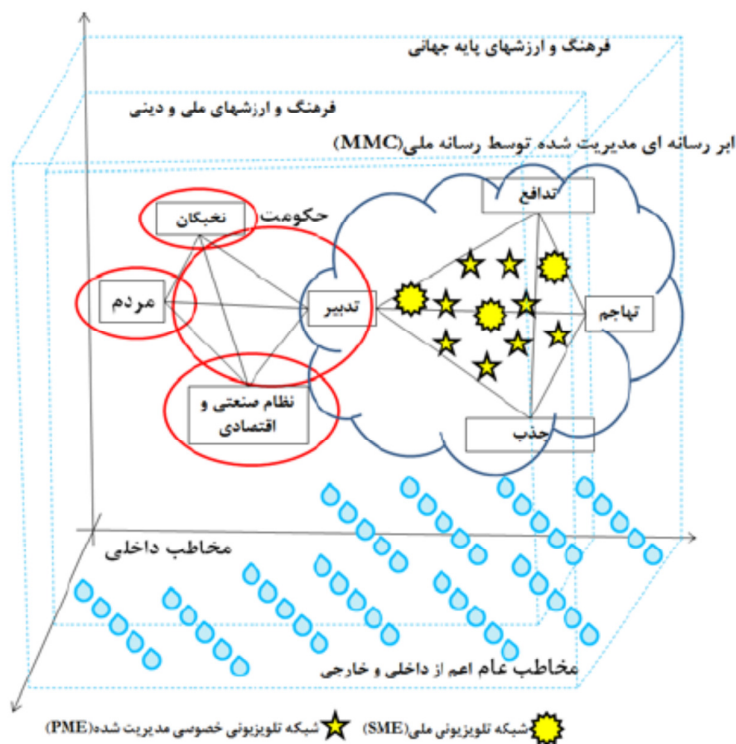
۲-۵-۲- منشور پدافند رسانه‌ای: سلطانی‌فر (۱۳۹۰) و سلطانی‌فر و روشندل (۱۳۹۰) چهارکارکرد فوق‌الشاره را برای رسانه متعالیه در فضای مقاومتی نیز استدلال نموده و بر آن نام **منشور پدافند رسانه ای** نهاده اند (شکل ۱). بر این اساس رسانه ملی متعهد به متابه یک فرمانده تمام عیار در جبهه مقاومت باید علاوه بر **دفاع** از مواضع ارزشی خودی، **تهاجمات** پیش‌دستانه به مواضع بنیادین حریف را نیز در دستور کار خود قرار دهد. این فرمانده باید در عین ایجاد شوق و جذب نسبت به ایدئولوژی و سرزمین مادری در میان مردم (سربازان) خودی، مردم آماج (سربازان حریف) را نیز نسبت به ایدئولوژی خودش **جذب** و علاقه‌مند کند. در نهایت با توجه به طولانی بودن جنگ این فرمانده هنگامی کفایت خود را تکمیل خواهد کرد که در فرایند **تدبیر** امور کشور مشارکت فعالی در کنار مردم و مسئولین داشته باشد.

۲-۵-۳- **تکثرگرایی رسانه ای مدیریت شده (MMP) برای ایجاد یک ابر رسانه ای مدیریت شده (MMC):** سلطانی‌فر و روشندل (۱۳۹۰) مدل منشور پدافند رسانه‌ای را در چارچوب مدیریت متعالیه (سلطانی‌فر، ۱۳۹۱) قرار داده و از آن یک الگوی رسانه‌ای با عنوان **تکثرگرایی رسانه‌ای مدیریت شده**^{۱۳} را استخراج کرده‌اند. **«تکثرگرایی رسانه‌ای مدیریت شده»** به محوریت کارکرد **تدبیر** از منشور پدافند رسانه‌ای شکل گرفته و در مجموع یک ابر رسانه‌ای مدیریت شده را شکل می‌دهد.

در شکل ۲ **ابر رسانه‌ای مدیریت شده** متشکل از منظومه‌ای از شبکه‌های خصوصی مدیریت شده و شبکه‌های دولتی تشکیل شده است و از طریق عملکرد تدبیر با حکومت، نخبگان، فعالان اقتصادی و توده مردم ارتباط برقرار میکند. این ابر رسانه‌ای همزمان با عملکرد تدبیر برای مخاطبان داخلی و خارجی خود سه عملکرد جذب، تدافع، و تهاجم را نیز بروز می‌دهد. ابر رسانه‌ای مدیریت شده در ۴ عملکرد (دفاع،

¹³ Managed Media Pluralism-MMP

تهاجم، جذب و تدبیر) بر ۲ عرصه کلیدی، فرهنگ و ارزشهای ملی-دینی و فرهنگ و ارزشهای پایه جهانی (ارزشهای جهان وطنی) تکیه خواهد داشت.

شکل ۲- مدل تبیین رابطه رسانه متعالی، حاکمیت، و مردم، منبع: سلطانی فر و روشندل (۱۳۹۰)

۳- شبکه تدبیر ایرانیان: دورنما، شرح وظائف، برنامه اجرائی و برنامه کاری

بر اساس پیش زمینه‌های بیان شده در بخش ۲ طرح شبکه تدبیر ایرانیان مصداقی از یک مدل تکثرگرایی رسانه‌ای مدیریت شده است که با همکاری دولت و نمایندگان مردم به ارائه عملکرد تدبیر به عنوان جزء چهارم کارکردی رسانه‌ای متعالیه می‌پردازد. نظر به دستاوردهای پیشین سازمان صداوسیما و مطالعات الگوبرداری و مبانی تئوری فوق‌الذکر طرح شبکه تدبیر ارائه گردید. در ادامه برخی موارد نیز به اجمال ارائه میگردد.

چشم انداز شبکه تدبیر در یک افق ۵ ساله: پادمان تخصصی مدیریت و سیاستگذاری ایران و بزرگترین شریک رسانه‌ای مردم و مسئولین در تحلیل و تدبیر امور جامعه اسلامی-ایرانی

شرح وظائف پیشنهادی

- پیگیری ماهیانه و رسانه‌ای وضعیت توسعه و پیشرفت ۳۱ استان کشور با همکاری دولت و مجلس
- پیگیری ماهیانه و رسانه‌ای مسائل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی در سطح ملی در تعامل با قوای سه‌گانه
- مشارکت در فرایند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در موارد فوق از طریق برداشتن موانع ارتباطی میان مردم و مسئولین

- افزایش شفافیت فرایندهای مدیریت و سیاست‌گذاری عمومی و سطح پاسخگویی مسئولین از طریق ایجاد یک دیده‌بان و مطالبه‌گر شفافیت مالی، اقتصادی و سیاسی
 - ارتقاء سواد مدیریتی و قانون‌پذیری و بصیرت مردم و مسئولین از برنامه‌سازی و شفاف‌سازی
 - شبکه‌سازی گسترده با مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی کشور در حوزه مدیریت، اقتصاد و علوم اجتماعی به منظور رسانه‌ای کردن و کاربردی سازی تولیدات دانشی و پژوهشی ایشان
 - اطلاع‌رسانی کنفرانسها و همایش مدیریتی-اقتصادی کشور بصورت اخبار، رپرتاژ-آگهی و پخش زنده
 - اطلاع‌رسانی مقام رهبری و ریاست جمهور از مسائل استانی و ملی متعدد کشور بدون نیاز به انجام سفرهای استانی
 - توسعه زیرساختهای حکمروائی الکترونیک و تلویزیون دسترسی-دولت^{۱۴} در کشور: شامل سیستم تلویزیون اینترنتی (IPTV) جهت برگزاری جلسات و کنفرانس‌های اداری، ابلاغ بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها در سیستم اداری قوای سه‌گانه
- بعبارت دیگر در راستای رسالت رسانه ملی به عنوان دانشگاه عمومی و مشارکت رسانه با دولت و ملت در فرایند حکمروائی اسلامی-ایرانی، طرح شبکه تدبیر ایرانیان با بشرح زیر در ۲۷ بند پیشنهاد میگردد(شکل ۳):

۱. شبکه تدبیر ایرانیان، شبکه‌ای است تلویزیونی که در ۲ بخش **صبحگاهی و عصر گاهی** به مسائل سیاست‌گذاری و مدیریت، و مسائل اقتصادی، سیاسی و فرهنگی ایران در ۲ بعد **استانی و ملی** می‌پردازد.
۲. شبکه تدبیر به عنوان رسانه تخصصی مدیریت و سیاست‌گذاری ایران میتواند به عنوان **تعالی نقش آفرینی رسانه ملی** در ارتباط با حاکمیت، دولت و ملت در قالب شریک راهبردی دولت و ملت در فرایند سیاست‌گذاری کشور محسوب گردد.
۳. شبکه تدبیر **پاسخی به مطالبه مکرر قوه مجریه** در ایران برای برخورداری از امکان رسانه ای در قالب یک شبکه برای ارتباط با مردم است. پروتکل شبکه تدبیر علاوه بر آنکه احصاء نظر قوه مجریه بشمار میرود، طبق قانون اساسی بوده و در طی آن ابتکار عمل کماکان در اختیار رسانه ملی خواهد بود.
۴. **جدول پخش صبحگاهی** از ساعت ۸ صبح تا ۲ بعدازظهر به مسائل و مشکلات ۳۱ استان ایران می‌پردازد(هر روز یک استان). این بخش در قالب برنامه های تعاملی، میزگرد، مستند و تحلیلی با حضور مسئولان و نمایندگان مردم سعی در واکاوی و سیاست‌گذاری برای مسائل ۳۱ استان ایران به تفکیک موضوعات دارد.
۵. **جدول پخش عصرگاهی** شبکه تدبیر ایرانیان از ۲ بعدازظهر تا ۲ بامداد به مسائل ملی کشور در بعد اقتصادی، سیاسی، و فرهنگی می‌پردازد.
۶. جدول صبحگاهی از ۳۱ روز یک ماه **هر روز به یک استان** اختصاص دارد، بطور مثال روز پنجم هر ماه به استان البرز اختصاص دارد. لذا در هر ماه یک نیم روز به هر استان اختصاص مییابد(جدول ۳).
۷. برای پیگیری مسائل مورد بحث **دوره‌های بازگشت یا گزارش گیری** حداقل یکماهه در نظر گرفته شده است(جدول ۴). دوره بازگشت یا گزارش گیری بستگی به ذات مسئله دارد که از ۱ تا ۶ ماه قابل تعیین و توافق بین شبکه و مسئولین میباشد. پس از گذشت این دوره بازگشت شبکه تدبیر مجدداً به مسئله بازگشته و به روند حل مشکل میپردازد.

¹⁴ Government-Access TV-GATV

۸. دوره های گزارش گیری حداقل یکماهه فرصت اجرای تصمیم، مشاهده نتایج، بازخورد و پیگیری مصوبات را برای هر استان فراهم می‌آورد.
۹. شبکه تدبیر ایران برای مسائل ملی نیز از ساعت ۲ بعدازظهر تا ۲ بامداد روز بعد روال مشابهی را دنبال میکند منتهی برای پرداختن به مسائل ملی و با ابعاد گسترده‌تر (جدول ۳).
۱۰. برای مسائل استانی و ملی **جداول برنامه‌ریزی** مانند جدول ۵ بصورت ۶ ماهه یا یکساله طراحی میگردد که در آن موضوعات در دستور کار و روند بررسی و گزارش گیری آنها مورد توافق دولت و مجلس و شبکه قرار گرفته است.
۱۱. از ۳۱ عصرگاه هر ماه، ۲۰ عصرگاه میتواند به مسائل ۱۸ وزارخانه و ۴ معاونت کلیدی اختصاص یابد. ۱۰ عصرگاه باقیمانده نیز در میان برنامه ها به مسائل پیش بینی نشده و مسائل عمومی اقتصاد، سیاست، فرهنگ و مدیریت ایرانی اسلامی می‌پردازد.
۱۲. تهیه **مستندهای مدیریتی، اجتماعی، برنامه های ترکیبی و میزگردهای تخصصی، با رویکرد اسلامی-ایرانی و رشد و پیشرفت ایران** از جمله برنامه‌های شبکه تدبیر ایران است که آنرا به پادمان مدیران و سیاستگذاران ایران بدل می‌سازد.
۱۳. بخشی از کنداکتور شبکه تدبیر به پوشش مستقیم یا خبری **همایش‌های علمی، مدیریتی، اقتصادی و فرهنگی-اجتماعی کشور** یافته که علاوه بر نقش ترویجی و آموزشی **یک منبع درآمدی** برای شبکه بشمار خواهد رفت.
۱۴. شبکه تدبیر ایرانیان مردم را از نزدیک با چالشها، محدودیتها و روال تصمیم سازی و تصمیم گیری مسئولان کشور پیرامون موضوعات مختلف آشنا می‌سازد.
۱۵. از طرف دیگر شبکه تدبیر با شبکه‌ای از خبرنگاران، سازمانهای مردم نهاد، انجمنها، و توده های مردم در ارتباط است و **بیطرفانه** این نظرات را به مسئولان منعکس می‌سازد.
۱۶. لذا شبکه تدبیر فضائی را فراهم می‌آورد که در آن مردم و مسئولان با مشارکت هم اقدام به **تصمیم‌گیری جمعی** میکنند.
۱۷. شبکه تدبیر **جایگزین سفرهای استانی** خواهد بود و دولت را از سفرهای دوره‌ای و مستمر به اقصی نقاط کشور کم‌نیاز میکند. بدین معنا شبکه تدبیر یعنی **هیئت دولت و شورای اداری استانها در خانه مردم**.
۱۸. در مجموع شبکه تدبیر نوعی **وحدت در عین کثرت در حکمروائی** را برای مسئولان مقدور می‌سازد.
۱۹. در بعد توسعه سیاسی-اقتصادی بخشی از کنداکتور پخش و نیروهای فعال برنامه‌های نگاه (شبکه ۱)، مناظره (شبکه ۱) پایش (شبکه ۱)، ثریا (شبکه ۱)، گفتگوی ویژه خبری (شبکه ۲)، دیروز، امروز فردا و شناسنامه (شبکه ۳) به این شبکه قابل انتقال خواهد بود.
۲۰. در بعد توسعه فرهنگی-اجتماعی و سبک زندگی نیز از نیروهای برنامه‌هایی نظیر جیوگی (شبکه ۳)، اردیبهشت (شبکه ۴)، و... استفاده خواهد شد.
۲۱. مسائل، جدول ۴ برای هر استان به تفکیک موضوعات و مسائل (۱،...،n) و دوره‌های گزارش گیری در سایت اطلاع رسانی شبکه تدبیر به نظر مردم خواهد رسید و بطور شفاف اعلام میگردد.
۲۲. شبکه تدبیر با استفاده مفهوم وحدت در عین کثرت در مدیریت اسلامی و تمرکز بر عملکرد تدبیر رسانه‌ای متعالی (ر.ک. بخش ۲) منجر به افزایش **مشارکت مردم، شفافیت دولت و پاسخگوئی و مسئولیت پذیری** مسئولان خواهد شد. این عوامل به ارتقاء

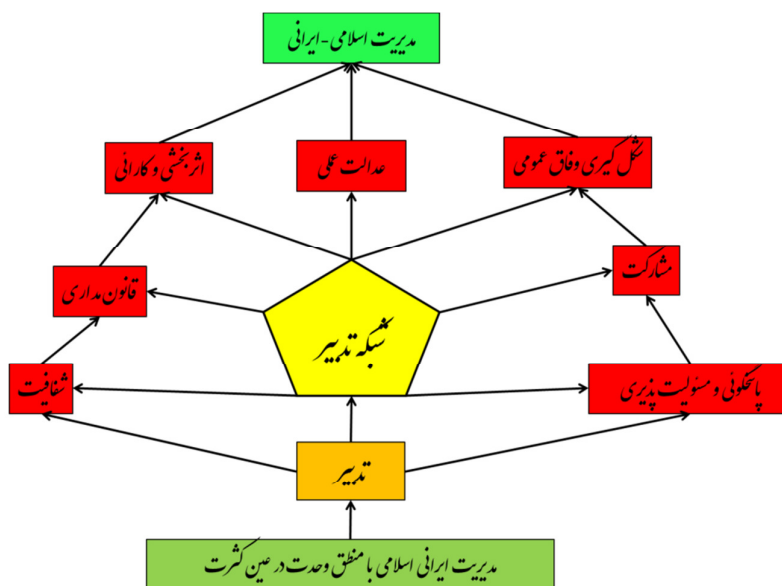
قانون‌مداری مردم و مسئولین و ذاتاً به کارائی و اثربخشی، عدالت عملی و تلاش برای برقراری وفاق عمومی منجر شده و میتواند در مجموع یک الگوی سیاست‌گذاری اسلامی-ایرانی را در همکاری با دولت و ملت برقرار سازد (شکل ۱).

۲۳. الگوی درآمدی شبکه تدبیر بصورت مشارکتی از سوی دولت، سازمان صداوسیما، و جلب و پخش رپرتاژ آگهی از بخش دولتی و خصوصی و پوشش زنده کنفرانسها و همایشهای تخصصی مرتبط تأمین میگردد. البته در صورت تأیید مجلس شورای اسلامی مطابق الگوی BBC و NHK درآمد شبکه تماماً قابل تأمین از طریق کسر یک سرانه از هر خانواده ایرانی (Household fee) به ازای خدمات شبکه نیز قابل تأمین است.

۲۴. پلتفرم رسانه‌ای شبکه تدبیر امکان حکمروائی از راه دور (Tele-governance)، تله کنفرانسهای اداری، و تلویزیون دسترسی-دولتی (GATV) را برای دولت فراهم می‌آورد.

۲۵. شبکه تدبیر ابزاری برای اطلاع یافتن مسئولان بلندپایه نظام بویژه مقام معظم رهبری و ریاست محترم جمهوری از مشکلات و مسائل مهم و کلیدی ایران به تفکیک کشور و استانهاست. شبکه تدبیر میتواند گزارشات ویژه‌ای بطور اختصاصی برای مقام معظم رهبری و جهت مزید اطلاع ایشان و دیگر مسئولین بلندپایه نظام تهیه و بطور دسترسی-محدود در GATV به استحضار برساند.

۲۶. نهایتاً اینکه شبکه تدبیر ایرانیان ابتکار عمل ویژه و شأن و مقام و منزلت خاصی را نیز در حوزه سیاسی و سیاست‌گذاری عمومی در اختیار سازمان صداوسیما قرار خواهد داد که در جای خود قابل شرح و بسط میباشد.

شکل ۳- نظام علی معلولی شبکه تدبیر

جدول ۳- ترتیب استانها برای اختصاص برنامه نیم‌روزی صبحگاهی به هر استان براساس حروف الفبا (دور اول)

۱- آذربایجان شرقی	۱۲- خراسان شمالی	۲۳- کهگیلویه و بویراحمد
۲- آذربایجان غربی	۱۳- خوزستان	۲۴- گلستان
۳- اردبیل	۱۴- زنجان	۲۵- گیلان
۴- اصفهان	۱۵- سمنان	۲۶- لرستان
۵- البرز	۱۶- س و ب	۲۷- مازندران
۶- ایلام	۱۷- فارس	۲۸- مرکزی
۷- بوشهر	۱۸- قزوین	۲۹- هرمزگان
۸- تهران	۱۹- قم	۳۰- همدان
۹- چهارمحال و بختیاری	۲۰- کردستان	۳۱- یزد
۱۰- خراسان جنوبی	۲۱- کرمان	
۱۱- خراسان رضوی	۲۲- کرمانشاه	

جدول ۴- مثال جدول نمونه روز ۱۶ ام ماه برای هر ماه بطور مثال استان سیستان و بلوچستان

ماه	ماه شروع	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
مسئله ۱ (دوره گزارش گیری ۱ ماهه)	۱	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
مسئله ۲ (دوره گزارش گیری ۲ ماهه)	۱		x		x		x		x		x		x
مسئله ۳ (دوره گزارش گیری ۴ ماهه)	۳			x									
...		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
مسئله ۴ (پریود گزارش گیری ۳ ماهه)	۴				x			x			x		
...		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
مسئله ۵ (پریود گزارش گیری ۱ ماهه)	۶	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

به هر حال شبکه تدبیر به عنوان یک منظومه رسانه‌ای نوعی از هم افزایی میان مردم و مسئولین را جهت تدبیر امور کشور دنبال خواهد کرد. شبکه تدبیر نوعی گفتمان برتر یا فرهنگ سازی مبتنی بر بصیرت سیاسی، اقتصادی و مدیریتی را میان مردم رواج خواهد داد. از جمله بخشها و برنامه‌های کلیدی و ستادی این شبکه می‌توان موارد زیر را پیشنهاد داد:

- **اندیشکده مدیریت و اقتصاد** در شبکه تدبیر بصورتی مجازی با همکاری پژوهشکده‌ها و دانشگاه‌های کشور برای تولید برنامه و سرفصلهای کاری و سواد رسانه‌ای شبکه تدبیر و نیز اتاق فکر فراگیر شبکه
- **کاوشگر فرصتها:** برنامه‌ای برای معرفی فرصتهای تجاری، اقتصادی و فرهنگی مغفول مانده در کشور به منظور ایجاد مومنتوم در کشور برای فعالسازی آنها
- **دیده‌بان شفافیت و عدالت** در شبکه تدبیر به منظور مطالبه از مسئولین و نهادها برای شفاف سازی منابع مالی و رویه‌های سیاسی و اداری خود
- **شاخص،** برنامه‌ای برای ارزیابی دوره‌ای شاخصهای حکمروائی خوب، توسعه انسانی، شاخصهای سند چشم انداز و شاخصهای فضای کسب و کار در کشور همراه با بروزآوری دائمی در سایت اینترنتی شبکه
- **ایران‌ویج:** میزگرد مسائل استانی (هر روز یک استان) از ساعت ۹-۱۳ با برنامه و دستور جلسه از پیش تعیین شده
- **هم‌اندیشان** انعکاس سخنانی‌های مهم مدیریتی و اقتصادی و اجتماعی در سطح کشور
- **مسابقات تعالی سازمانی** انتخاب سازمان نمونه هر شش ماه یکبار
- **و برنامه‌های متنوع دیگر جهت ایجاد تنوع در جدول پخش شبکه تدبیر...**

نکته پایانی اینکه شبکه تدبیر با همکاری معاونت فناوری رسانه سازمان صداوسیما میتواند علاوه بر خدمات فوق‌الذکر یک رسانه با دسترسی دولتی (GATV) را برای استفاده درون شبکه‌ای و رده‌بندی شده کارکنان و مدیران دولتی بصورت تلویزیون کابلی یا IPTV راه اندازی نماید. این رسانه زیرشاخه حاکمیتی شبکه تدبیر و به مثابه یک ابر-سیستم ارتباطات درون سازمانی برای اطلاع‌رسانی، آموزش و ابلاغ بخشنامه‌ها، آمارها، رویه‌های تصمیم‌گیری و... بشمار خواهد رفت.

کوتاه کلام اینکه شبکه تدبیر ایرانیان ابتکاری در سطح بین‌المللی است که می‌تواند به محوریت سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و با مشارکت دولت به نقطه تعالی نقش رسانه در تدبیر امور اجتماعی بدل شود.

منابع:

۱. سلطانی‌فر، احسان، (۱۳۹۱) از پارادایم (الگوواره) تا پراگما (عمل): نگاهی به الزامات فلسفی-مدیریتی طرح الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، اولین کنگره بین‌المللی علوم انسانی اسلامی، اردیبهشت ۱۳۹۱ مرکز همایشهای بین‌المللی صداوسیما-تهران
۲. سلطانی‌فر، احسان، روشندل اربطانی، طاهر، (۱۳۹۰)، مدل مفهومی تبیین رابطه رسانه حاکمیت و مردم با رویکرد پدافند غیر عامل، فصلنامه علمی-پژوهشی رسانه و فرهنگ، سال اول، شماره دوم، پائیز و زمستان ۱۳۹۰، ص ۸۷-۱۱۴
۳. سلطانی‌فر، احسان (۱۳۹۰). منشور پدافند رسانه‌ای: تبیین کارکردهای مورد نیاز رسانه ملی در مواجهه با قدرتهای نرم، ماهنامه مدیریت ارتباطات، شماره ۱۷
۴. مرکز پژوهشهای مجلس، لوح فشرده با عنوان حکمرانی خوب، بنیان توسعه

۵. سامتی، مرتضی و دیگران، تحلیل تأثیر شاخصهای حکمرانی خوب بر شاخص توسعه انسانی، فصلنامه علمی-پژوهشی، پژوهشهای رشد و توسعه اقتصادی، سال اول، شماره چهارم، پائیز ۱۳۹۰، ص ۱۸۳-۲۲۳

6. http://en.wikipedia.org/wiki/Public_broadcasting
7. http://en.wikipedia.org/wiki/PEG_channel
8. [http://en.wikipedia.org/wiki/Public_affairs_\(broadcasting\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Public_affairs_(broadcasting))

استفاده از مطالب با ذکر منبع آزاد است.

متون سیاستی منتشرشده در شمس، بیانگر دیدگاه نویسندگان بوده و لزوماً نظر این شبکه نیست.